

Προσωπικά παραδείγματα Επιχειρηματικότητας

Σε οργανισμούς του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα

Παναγιώτης Αλεβαντής

Μέντορας Καριέρας • [LinkedIn](#)

Φυσικός, τέως στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Λέξεις κλειδιά: επιχειρηματικότητα, προκλήσεις, ευρηματικότητα, δημιουργικότητα

Πολλά έχουν [γραφεί](#) για την επιχειρηματικότητα στο δημόσιο. Σύμφωνα με έναν [ορισμό](#)

«Επιχειρηματικότητα είναι το αποτέλεσμα της εφαρμογής της δημιουργικότητας και της καινοτομίας μέσω μιας οργανωμένης δομής για την κάλυψη των αναγκών και των ευκαιριών της αγοράς ή και της κοινωνίας. Πρόκειται για έννοια πολυδιάστατη, η οποία συχνά αποτελεί τον 4^ο συντελεστή παραγωγής και η οποία έχει **εφαρμογή τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα**». Όμως, εδώ δεν θα αναλύσω το ζήτημα θεωρητικά αλλά θα μοιραστώ μαζί σας μερικά πρακτικά προσωπικά παραδείγματα επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο οργανισμών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα στους οποίους εργάστηκα.

Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος-Larousse-Britannica.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 ως βοηθός αρχισυντάκτη για Τεχνολογία και Φυσική ήμουν υπεύθυνος για την χρήση της σωστής ορολογίας αλλά και για την επικαιροποίηση των άρθρων με τις τελευταίες εξελίξεις. Οι μεταφραστές που χρησιμοποιούσαμε έκαναν πολύ καλή δουλειά αλλά έπρεπε να έχουμε τον έλεγχο και από κάποιον ειδικό. Προβλεπόταν, φυσικά, αμοιβή για επιμέλεια αλλά για μικρά σχετικά άρθρα (1-2

σελίδες εγκυκλοπαίδειας) η αμοιβή ήταν μάλλον υποτυπώδης για έναν επαγγελματία μηχανικό ή επιστήμονα.

Έστυψα λίγο το μυαλό μου και πρότεινα την εξής διευθέτηση. Αφού εντόπιζα τον εμπειρογνώμονα που θα μπορούσε να κάνει την επιμέλεια, τον προσέγγιζα επισημαίνοντάς του ότι αντί για μια υποτυπώδη «μίζερη» αμοιβή θα συμμετείχε με την υπογραφή του στην πιο σύγχρονη ελληνική εγκυκλοπαίδεια. Επιπλέον, θα του αφιέρωνα ένα από τα εβδομαδιαία άρθρα μου στο περιοδικό «Επίκαιρα», στο οποίο θα προβαλλόταν το έργο του ή η επιστημονική του εμπειρογνομosύνη. Τέλος, τον ενημέρωνα ότι ως συνεργάτης της Εγκυκλοπαίδειας είχε δικαίωμα αγοράς των τόμων με έκπτωση 50%.

Η ανταπόκριση ήταν ενθουσιώδης. Ο επιμελητής αφιέρωνε λίγο από τον χρόνο του και κέρδιζε προβολή και έκπτωση στην αγορά της εγκυκλοπαίδειας. Από την πλευρά της η εγκυκλοπαίδεια εξασφάλιζε άνοδο της ποιότητας χωρίς κόστος, υπογραφή των άρθρων από κάποιον ειδικό στον τομέα, καθώς και έσοδα από την πώληση των τόμων.

Αποφάσεις της Υπηρεσίας Συγχωνεύσεων. Όπως έγραφα και σε [προηγούμενο άρθρο](#) μου, ως υπάλληλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είχα

συμμετάσχει στην μελέτη του εκσυγχρονισμού της βάσης νομικών δεδομένων CELEX (σημερινή [Eur-Lex](#)). Αργότερα, στα μέσα της δεκαετίας του 1990, ως υπεύθυνος πληροφόρησης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού αντιμετώπισα την εξής κατάσταση. Το πλήρες κείμενο των περισσότερων αποφάσεων της Υπηρεσίας Συγχωνεύσεων (Merger Task Force) δεν δημοσιεύονταν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ήταν οι αποφάσεις που δεν απαιτούσαν ενδελεχή έλεγχο της συγχώνευσης (αυτές δημοσιεύονταν υποχρεωτικά στην ΕΕ), αλλά στηρίζονταν στην εξέταση της αρχικής κοινοποίησης. Ωστόσο, τα δικηγορικά γραφεία συχνά ζητούσαν και αυτές τις μη δημοσιευμένες αποφάσεις προκειμένου να γνωρίζουν το σκεπτικό ώστε να μπορούν να υποστηρίξουν αντίστοιχες δικές τους υποθέσεις στο μέλλον.

Η Υπηρεσία απασχολούσε μία υπάλληλο που φωτοτυπούσε τις εν λόγω αδημοσίευτες αποφάσεις και δύο φορές το χρόνο τις κοινοποιούσε ταχυδρομικά σε όσα δικηγορικά γραφεία περιείχε ο κατάλογος δωρεάν διανομής που είχε καταρτίσει και συντηρούσε. Όμως, η υπάλληλος πλησίαζε στην συνταξιοδότηση και τέθηκε το πρόβλημα τι θα απογίνουν οι αποφάσεις. Πρότεινα, λοιπόν, να τις εισάγουμε στην CELEX (η οποία είχε αρχίσει να διατίθεται δωρεάν στο κοινό), ενώ παράλληλα όσοι ήθελαν θα μπορούσαν να τις παραγγείλουν και σε έντυπη μορφή, αλλά επί πληρωμή, κάτι που ίσχυε επίσης και για την έντυπη μορφή της Επίσημης Εφημερίδας.

Η γραμματέας που δακτυλογραφούσε τις εν λόγω αποφάσεις εκπαιδεύτηκε ώστε να προσθέτει μια απλή σήμανση HTML και να τις διαβιβάζει στην Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαχειριζόταν την CELEX αλλά και όλα τα έντυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την διαδικασία εξοικονομήθηκε το κόστος της υπαλλήλου που φωτοτυπούσε και ταχυδρομούσε

τις αποφάσεις, καθώς και το κόστος των φακέλων και των ταχυδρομικών. Παράλληλα, οι συγκεκριμένες αποφάσεις είχαν συμπεριληφθεί στην βάση νομικών δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ήταν προσβάσιμες σε όλους και όχι μόνο σε μερικούς προνομιούχους συνδρομητές. Και φυσικά, όσοι τις ήθελαν σε έντυπη μορφή έπρεπε να καλύψουν τα έξοδα εκτύπωσης και αποστολής.

Αυτή η ενέργεια σε συνδυασμό με την ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού που άνοιξε μέσω του εξυπηρετητή Eurora των Ευρωπαϊκών Θεσμικών Οργάνων άλλαξε το τοπίο της εξειδικευμένης ενημέρωσης των νομικών. Κι ένας συνάδελφος, του οποίου η σύζυγος εργαζόταν σε μεγάλο δικηγορικό γραφείο των Βρυξελλών, με ενημέρωσε ότι πολλά γραφεία αποφάσισαν να επενδύσουν σε εξοπλισμό πληροφορικής και να συνδεθούν με το διαδίκτυο γιατί μπορούσαν πλέον να έχουν καλύτερη και φθηνότερη πληροφόρηση.

Δωρεάν πολύγλωσση διαφήμιση του 112. Το 112, ο κοινός Ευρωπαϊκός αριθμός έκτακτης ανάγκης [θεσπίστηκε το 1991](#) στο πλαίσιο της δημιουργίας της Ενιαίας Αγοράς για να διευκολύνει την ελεύθερη μετακίνηση των πολιτών. Μέχρι το 2002 που στην [Οδηγία για την καθολική υπηρεσία](#) ενσωματώθηκε η ευθύνη των κρατών μελών σχετικά με την ενημέρωση των πολιτών «για την ύπαρξη και την χρήση» του 112, αρμόδια για την εν λόγω ενημέρωση ήταν, θεωρητικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο των καθηκόντων μου στην Μονάδα Πολιτικής Προστασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μου ανέθεσαν το 1999 και τον φάκελο του 112, σε συνεργασία με την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Τηλεπικοινωνιών.

Το 2000 έγινε προφανές από το Ευρωβαρόμετρο ότι μόνο ένας Ευρωπαίος πολίτης στους πέντε (19,2%) θα καλούσε το 112 αν αντιμετώπιζε

έκτακτη ανάγκη σε κάποια άλλη χώρα της ΕΕ εκτός από τη δική του. Κι έτσι μου ανέθεσαν να ενημερώσω τους ευρωπαίους για το 112 και μάλιστα σε όλες τις γλώσσες! Στην ερώτησή μου «Τι προϋπολογισμό έχουμε για κάτι τέτοιο;» η απάντηση του προϊσταμένου ήταν «μηδέν!». Κάποιος άλλος ίσως θα αδιαφορούσε, αλλά εγώ το θεώρησα προσωπική πρόκληση.

Η μελέτη του προβλήματος, η δέσμευση των χρημάτων, η διαδικασία δημόσιας σύμβασης για την επιλογή του ανάδοχου που θα υλοποιούσε μια τόσο μεγάλη ενημερωτική εκστρατεία θα απαιτούσε τουλάχιστον ένα με δύο χρόνια. Επειδή ήμουν φανατικός αναγνώστης (και για μια εποχή και εξωτερικός συνεργάτης της βραχύβιας ελληνικής έκδοσης) του περιοδικού Reader's Digest, αποφάσισα να έλθω σε επαφή μαζί τους. Μια ευγενικότατη Ελληνίδα τρίτης γενιάς, η Ολίβια Μουσσούρη, ήταν συντάκτρια στην Βρετανική έκδοση του περιοδικού και ενθουσιάστηκε με την ιδέα. Το άρθρο γράφτηκε, πήραμε, παρά την κωλυσιεργία του προϊσταμένου, και μια δήλωση της αρμόδιας επιτρόπου και τελικά δημοσιεύτηκε στα αγγλικά στο τεύχος του Αυγούστου 2000.

Η Ολίβια μού έστειλε το αγγλικό τεύχος και συνέχιζε να μου στέλνει και τα τεύχη με τις [μεταφράσεις του άρθρου](#). Σλοβακικά, τσεχικά, πολωνικά, φινλανδικά, πορτογαλικά, ισπανικά, ιταλικά, ολλανδικά, γαλλικά και τέλος, η αποθέωση, κινεζικά. Μόνο από αυτές τις εκδόσεις είχαμε πετύχει να ενημερώσουμε, δωρεάν και στη γλώσσα τους, εκατομμύρια πολίτες, οι περισσότεροι από τους οποίους, ως τουρίστες, θα γνώριζαν τι αριθμό να καλέσουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τελευταίες σκέψεις. Θα μπορούσα να γράψω πολύ περισσότερα πράγματα για το πείσμα με το οποίο αγωνίστηκα για την εισαγωγή των ελληνικών χαρακτήρων και της [πολυγλωσσίας](#)

γενικότερα στα συστήματα πληροφορικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ή σχετικά με την πολύχρονη προσπάθεια να ενταχθεί στην νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης η υποχρέωση των κρατών μελών να δημιουργήσουν συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης των πολιτών για επερχόμενες και εξελισσόμενες καταστροφές (άρθρο 110 του [Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών](#)) το λεγόμενο και «αντίστροφο» 112). Μου αρκεί ότι αυτά όπως και τα παραδείγματα επιχειρηματικότητας που ανέφερα παραπάνω, μου έδωσαν την χαρά της δημιουργίας καλύτερων συνθηκών για την επιχείρηση ή τον οργανισμό που με απασχολούσε, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην επίτευξη των στόχων του με σημαντική εξοικονόμηση πόρων αν όχι και επιπλέον εσόδων.

Οι απόψεις είναι προσωπικές και δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. <http://alevantis.blogspot.com>